

גיליון מ'

חדש תמוז

תשפ"א

"תפילה באהבה" – הלימוד השבועי

וטהר ליבי שאזכה להתפלל

רבני בתי ספר צוותי חינוך תלמידים והורים יקרים,
יהי רצון שיתקבלו תפילותינו ברצון לפני שוכן מרומים!

הרב אהרון מושקוביץ

יום א – ג' תמוז

מדוע הרבי מלובביץ' התפלל מתוך סידור?

אתם מכירים את זה שמתחילים להתפלל ופתאום נזכרים בכל מיני דברים, המחשבות משוטטות בכל מיני מקומות? אז מה עושים? היום אני רוצה לתת לכם טיפ שלמדתי מהרבי מלובביץ', שבג' בתמוז חל' יום ההילולה שלו. כידוע לכם הרבי מלובביץ' היה גאון עולם. הרבי ידע את התורה כולה, את התורה הגלויה וגם את תורת הסוד. כשהרבי היה מדבר דברי תורה, לא היה מונח לפניו שום ספר. במשך שעות ארוכות הרבי היה מדבר דברי תורה, גמרא, הלכה, קבלה, חסידות, וכל זאת בעל פה, מבלי לפתוח ולהסתכל בספרים. רק ספר אחד הוא היה לוקח לכל מקום, את הסידור. כל תפילה, אפילו ברכה אחרונה הרבי היה אומר מילה במילה מתוך הסידור. אתם בטח מבינים לבד, שהרבי לא היה צריך את הסידור בשביל לדעת את התפילה, הרבי ידע את התפילות בעל פה, ובכל זאת אף פעם הוא לא התפלל בעל פה. במשך כל התפילה הוא היה מסתכל בתוך הסידור. היה מסתכל בסידור כמו אדם שרואה את הסידור בפעם הראשונה. והאמת, לא רק העיניים שלו היו בסידור. כל כולו היה בסידור. ילדים, גם אנחנו יכולים ללמוד מכך. אם אדם גדול כמו הרבי מסתכל בסידור, בטח גם לנו יעזור להסתכל בסידור. כשנסתכל בסידור, זה יעזור לנו לחשוב קצת על המילים של התפילה. כשקוראים את המילים לאט, מתוך הסידור, נראה שהתפילה היא לא רק בקשות מהקדוש ברוך הוא. הרבה קטעים מהתפילה מדברים על גדולת ה'. המילים מספרות לנו איך הקדוש ברוך הוא, בורא העולם, מנהיג, משגיח על כל הברואים שבעולם, מהשמש והירח, עד היצור הכי קטן, ובטח ובטח שהוא משגיח ודואג עלינו, על עם ישראל, על כל אחד ואחד מהבנים היקרים שלו. כשנסתכלים בסידור קל יותר לשים לב למילים הנפלאות שבתפילה, ואז התפילה נהיית חוויה, כיף. תפילה כזאת מעוררת אותנו באהבת ה', ממלאה אותנו בחשק לעשות הכל כדי להיות תמיד תמיד קרובים אל ה'. אז שיהיה לכולנו בהצלחה, ולא לשכוח להסתכל בתוך הסידור ולהתפלל בחיות ובשמחה.

הרב חיים שרייבר

יום ב – ד' תמוז

לכבוד שבוע הספר – תפילותיו של הסופר

שמי חיים שרייבר ואני גם סופר, כותב ספרי ילדים. רציתי לספר לכם היום על התפילה שעוטפת את כל התהליך של יצירת הספרים. נגיד למשל, ממש בימים הללו, אני בהתחלה של כתיבת ספר חדש. אז קודם כל היו את התפילות שהתפללתי על הרעיון, שיגיע הרעיון. אחרי שהגיע הרעיון, יש את התפילות שאני מתפלל שהקדוש ברוך הוא יוביל אותי בתהליך: איך לבנות סיפור מעניין, איך לתת לו להתקדם בצורה נכונה... יש ספרים שגמרתי לכתוב, אבל עדיין לא מצאתי להם מישהו שיאייר אותם, אז יש תפילות על המאייר או המאיירת, שאני אמצא את האדם הכי מתאים והכי מדויק, שיוודע להבין את הסיפור ולהנגיש אותו בצורה הכי יפה. יש ספר שאני כותב עכשיו שכבר סיימתי ומצאתי מאיירת, אז יש תפילות שהמאיירת תצליח, והאיורים יצאו הכי יפים, והכי טובים, והכי מוצלחים והכי ימצאו חן בעיניכם. יש ספרים שאפילו כבר יצאו לאור, ויש עליהם תפילות שהם יגיעו לילדים ולילדות, ושמי שקורא אותם ישמח בהם, ושהתוכן שלהם ישפיע על הנפש של הקורא, ויוסיף הרבה הרבה ברכה. אז כשאני חושב על זה, אני מרגיש שהתפילה מלווה אותי בכל התהליך הזה. מהרעיון ברגע הראשון, ועד התוצר הסופי בסוף, ואפילו בהמשך על הכל. האמת היא שהסיפור הזה של תפילה שעוטפת יצירה, קשור לכל אחד ואחת מכם. זאת אומרת, אני בטוח שלא כולם סופרים, אבל כולכם בוודאי רוצים לעשות דברים. כולכם בוודאי עושים כל מיני דברים, אם זה תחביבים, כישרונות, חלומות, רצונות שיש לכם. תפילה צריכה ויכולה לעטוף את כל החלקים הללו, החל מחלום, איזה רעיון שיש לכם, איזה כישרון, איזה רצון לעשות משהו, לפתח משהו, ללמוד משהו, איזה חוג, איזה... כל דבר! ואז כשנעשה מתחיל להתרקם, אז התפילה שתצליחו לעשות אותו כמו שצריך, ואפילו בסוף כשאתם עושים משהו טוב אז תפילה שמי שרואה אתכם ישמח בכם, שיתקבל בצורה טובה בסביבה. בקיצור, תפילה יכולה לעטוף את כל מה שאנחנו עושים, החל מהחלום ועד הסוף. בהצלחה!

הרב דורון שוורץ

יום ג - ה' תמוז

שירת הים

כל יום אנחנו אומרים את שירת הים: "אֶז יִשִּׁיר-מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַה'". למה? למה צריך להגיד את זה כל יום? איך זה בכלל קשור לתפילה?

אז בואו ניזכר מה היה לנו שם בשירת הים: עם ישראל יוצא ממצרים, שמחים, מאושרים, סוף סוף חופשיים אחרי מאות שנים. ואז פתאום, אחרי הליכה של שבוע, הם שומעים רעש, מסתכלים אחורה, רואים ענן אבק - הצבא המצרי בעקבותיהם. מסתכלים קדימה - הים מלפנים, עם ישראל כלוא. המצרים מאחור, הים מלפנים, מה עושים? רק לפני כמה דקות הם היו מאושרים ושרו שירים של חירות ושבח ושמחה, ופתאום הכל נראה אבוד, הכל שחור, אין סיכוי, איך יוצאים מדבר כזה? ואז, קורה הנס הגדול של קריעת ים סוף. משה מניף את ידו, ה' מוליך רוח גדולה שהופכת את הים לחרבה, ועם ישראל עובר ביבשה בתוך הים. והמצרים אחריהם. ואז בבוקר עם ישראל רואה את מצרים "מֵת עַל-שְׂפַת הַיָּם", אותם המצרים שרדפו אחריהם בצורה כל-כך מפחידה, פתאום נמצאים מתים. גלי הים פולטים את המצרים המתים החוצה ועם ישראל רואה. המעבר המיוחד הזה, החד הזה, בין הסכנה והפחד שהיה בלב של עם ישראל, לבין הגאולה הגדולה והנס הגדול שעשה ה', מוליד בהם את השירה. עם ישראל שר - "אֶז יִשִּׁיר-מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַה'".

ואנחנו כל יום בתפילה, עומדים ושרים את אותה שירת הים, אנחנו נזכרים במצב הקשה של עם ישראל ואיך ה' גאל אותם בנס פתאומי. אנחנו יודעים שהדבר הזה קרה לא רק אז, הדבר הזה קרה במהלך כל ההיסטוריה שהקדוש ברוך הוא שומר עלינו, מציל אותנו, מגן עלינו, עוזר לנו בניסים נסתרים ובניסים גלויים. והעובדה שאנחנו כאן במדינה פורחת ושוקקת חיים, מראה לאיזה נס גדול זכינו אחרי שקמנו מעפר ומאשפות.

אז כל יום כשאתם אומרים את שירת הים, תזכרו איך הקדוש ברוך הוא עושה לנו ניסים, איך הקדוש ברוך הוא מציל אותנו בבת אחת, בפתאומיות, מאסון גדול לשמחה גדולה. תגידו בשמחה את שירת הים, כאילו גם אתם הייתם שם על החוף.

הרב צבי הרץ

יום ד - ו' תמוז

כיצד אפשר להרגיש כל יום שהתפילה חדשה עבורנו?

היום אנחנו נדבר קצת על ענין החידוש בתפילה, איך אפשר כל יום להתחדש, כל יום לשמוח בתפילה מחדש. כי באמת התפילה זה מרכז החיים, הכוזרי אומר שזה הפרי של הזמן, זה זמן שאנחנו נפגשים עם מלך מלכי המלכים, למרות שזה קורה כל יום מחדש, וקורה שלוש פעמים ביום, אנחנו צריכים כל פעם להתחדש מחדש. כדי להבין את זה, אספר לכם על משל המכונית: היה פעם סיפור, שבאו שני אנשים לחנות שמוכרת מכוניות ושני אנשים באו למוכר וביקשו לקנות מכונית. שילמו את הכסף, וקיבלו את המפתחות, רק המוכר אמר להם לפני שהם הולכים אמר להם: יש הוראות איך משתמשים ברכב בצורה הכי טובה. הוא אמר להם: כל יום צריך לנסוע עם הרכב לפחות חצי שעה, ופעם בשבוע צריך לנסוע שעתיים, ופעם בשנה צריך לנסוע איתו יום שלם. אם תשמרו על הרכב ככה, הוא יהיה מצוין, ייקח אתכם לכל מקום שאתם רוצים. נתן להם את המפתחות ואמר להם: עוד שנה תבואו חזרה ונראה איך האוטו, אם הוא בסדר, אם צריך לטפל בו. באמת שני האנשים הלכו בשמחה עם הרכב החדש הביתה. אחרי שנה חזרו שני האנשים לחנות. אז המוכר שאל את הבחור הראשון: נו, איך הרכב? "הבחור כולו היה שמח ואמר": איזה יופי של מכונית! היא ממש עזרה לי בחיים: כל יום אני צריך לנסוע לעבודה, אז היא לקחה אותי לעבודה, החזירה אותי, אף פעם היא לא נתקעה, תמיד הביאה אותי למחוז חפצי לאן שאני רוצה. ופעם בשבוע הייתי באמת עושה נסיעה יותר ארוכה, ותמיד הרכב היה נוסע מצויין בלי בעיות. פעם בשנה הייתי עושה איזה טיול גדול עם המשפחה, יום שלם הרכב לקח אותי לכל מקום שאני רוצה. מצויין! רכב מצויין, ממש נפלא. לאחר כמה דקות הגיע הבחור השני. שאל אותו המוכר: איך הרכב החדש שלך? "אוי", אמר האיש: "הרכב הזה הרס לי את החיים". "הרס לך את החיים?! למה הוא הרס לך את החיים?" "אומר": תשמע, אני בכלל לא צריך לנסוע לשום מקום. אני עובד מהבית, וכל יום הייתי צריך להיכנס לרכב, ולהפעיל את המנוע לחצי שעה ולחכות, כי אתה אמרת שכל יום צריך להיות ברכב חצי שעה, ופעם בשבוע - זה עוד יותר קשה, אני יושב באוטו שעתיים, מפעיל את המנוע שעתיים, יושב מחכה שהזמן יעבור. אבל פעם בשנה, שצריך יום שלם, זה ממש סיוט! לא מבין למה אני צריך את הרכב הזה. "מה אתם אומרים ילדים על הסיפור הזה? צחק המוכר על האיש השני, אמר לו "אז בשביל מה קנית רכב, אם אתה לא רוצה להגיע לשום מקום.?! הסיפור הזה של המכונית זה משל התפילה. התפילה זה כמו מכונית: היא אמורה לקחת אותנו, להוציא אותנו מכל הדברים של העולם הזה, מכל השטויות, לחבר אותנו למקום אחר, להסיע אותנו ממש לחיבור עם מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא. מי שבאמת רוצה לנסוע, רוצה להתקדם, רוצה להתחבר - אז התפילה זה מצויין, זה ממש לוקח אותנו מכניס אותנו לכל מיני מחשבות יותר עמוקות, לכל מיני בקשות יותר גדולות מהדברים הרגילים שלנו. לכן התפילה ממש יכולה לקחת אותנו, לחבר אותנו לדברים הרבה יותר גבוהים, ובסופו של דבר להתחבר עם מלך מלכי המלכים. אבל מי שחושב שהתפילה זה סתם משהו שצריך לעשות כל יום חצי שעה, ופעם בשבוע, בשבת, צריך עוד יותר, ובכלל אתם יודעים, יש יום אחד שנקרא יום כיפור שכל היום מתפללים, מי שלא מבין שתפילה אמורה לקחת אותנו, לחבר אותנו למקומות יותר גבוהים, אז באמת התפילה היא קשה מאד. אבל מי שבאמת מרגיש כל פעם שהוא בא לתפילה, אפילו אם זה שחרית של יום רגיל, ומנחה וערבית, בשבתות וחגים, ובעיקר יום הכיפורים שזה יום שלם של תפילה, והוא מבין שהתפילה לוקחת אותנו, מסייעת אותו כמו מכונית. לוקחת אותנו מהשטויות הרגילות שלנו לדברים הרבה יותר גבוהים, להתחבר עם בקשות שחז"ל כתבו לנו, להתחבר עם מלך מלכי המלכים, אז ממילא הוא יכול כל פעם להתחדש מחדש. אנחנו צריכים כשאנחנו נכנסים לתפילה, פותחים את הסיודור, כמו שבן אדם נכנס לרכב, יאללה, בוא נתחיל לנסוע, בוא נתחיל להתקדם, ניסע יחד עם הבקשות, ניסע יחד עם המילים של התפילה, עם המילים של אנשי כנסת הגדולה, וככה נתחבר יותר אל מלך מלכי המלכים. אנחנו ככה נחשוב על זה, גם לפני התפילה, ואנחנו נכין את עצמנו לזה, ממילא נוכל כל פעם להתחדש ולשמוח בתפילה מחדש. אז אני מאחל לכם, ילדים יקרים, אני מאחל גם לי ולכולנו - שאנחנו נדע באמת לשמוח בתפילה, להתחבר בתפילה, ובאמת, שהתפילה תיקח אותנו למקומות חדשים, לעולמות חדשים, לחיבורים חדשים.

הרב יאיר הילר

יום ה - ז' תמוז

פלא המצלמה וברכת "אשר יצר"

אבא שלי, זכרוננו לברכה, שאל אותי פעם: "יש לך מצלמה?" אמרתי לו: "לא". "משקפת, יש לך?" "גם זה לא".

אז הוא שאל אותי: "אז איך אתה רואה אותי עכשיו? איך אתה מסתכל עליי עכשיו? אתה מסתכל עליי באמצעות העיניים! מה זה עיניים? זו מצלמה משוכללת. יש מצלמות קטנות, יש גדולות. העין היא מצלמה כל כך קטנה, כל כך מדויקת, שמצלמת כל הזמן עם צבעים, ולא רק תמונות שלא זזות, אלא תמונות כמו סרט שכל הזמן זז, ובעין יש לנו מיליוני קולטים קטנים, מיליוני תאים קטנים שקולטים את התמונה, קולטים את האור ומשדרים את זה אל המוח, וככה אנחנו מבינים מה אנחנו רואים. יש בעין גם בלוטה קטנה של דמעות. דמעות זה לא רק מתי שיש לנו צער ואנחנו בוכים. לדמעה יש גם תפקיד לנקות את העין. אם פתאום אבק נכנס לנו לעין, אנחנו עושים ככה והדמעה מנקה את העין ומשאירה את העין טריה ורגועה. כנראה שדוד המלך כשהוא מתפלל לה' ואומר לו "מה רבו מעשיך ה' פלם בְּחֶכְמָה עֲשִׂיתָ", הוא מתכוון לכל הפלאים של הגוף שלנו וגם לעיניים. פעם סיפרתי לכם על ברכת 'אֲשֶׁר יָצַר'. אני חושב שבברכת 'אֲשֶׁר יָצַר' שאנחנו מודים לה' על פלאי הגוף שלנו, בוודאי אנחנו מתכוונים גם על הפלא של המצלמה שיש לנו, של המשקפת שיש לנו, העיניים. תודה לך ה'!

הרב יאיר הרשקוביץ

יום ו - ח' תמוז

מתנה לעם ישראל

מתנה גדולה נתן הקדוש ברוך הוא לנו. מתנה גדולה שנתן לעם ישראל. לחיות בעם ישראל זה לא קל, יש לנו המון המון משימות בעולם הזה, והמשימות האלה שיש לנו עם ישראל, הם משימות מיוחדות לעם שהוא נבחר. עם ישראל נבחר בזכות זה שהוא מוכן לקחת על עצמו משימות. בכל התחומים של החיים. וכשלוקחים משימות ולוקחים אתגרים, ורוצים להיות עבדים של הקדוש ברוך הוא ושליחים של הקדוש ברוך הוא אז אנחנו נתקלים במציאות לא פשוטה, מציאות מורכבת. מהי המתנה שנתן לנו הקדוש ברוך הוא לעם ישראל? זו התפילה של הילדים. כאשר ילדים מתפללים לריבונו של עולם, כאשר הם פונים לאבא שבשמיים, בצורה אמיתית, בכוונת הלב מיד, יש ברכה גדולה לכל עם ישראל. וזה בכל תחום שהוא. משל למה הדבר דומה? לילד שבא לאבא שלו ואומר לו אבא אין לי למי לפנות, אני פונה אליך אבא, אני באמת זקוק למשהו, זקוק לעזרתך באיזה עניין מסוים, אני מבקש אבא שתעזור לי. לא משנה מה הילד הזה עשה, כשהוא מדבר ככה אל אבא שלו, אבא שלו פשוט יעזור לו, כי זה אבא שלו. ככה מסופר בגמרא, שפעם היתה בצורת מאוד גדולה בעם ישראל, לא ירדו גשמים, לא היה אוכל בשדות, וגזרו החכמים, להוציא תענית ציבור, להוציא את התיבה ואת ספר התורה ולצאת כולם בתפילה ובבכיה, לפני ריבונו של עולם. עמד שם רבי אליעזר בן הורקנוס, תלמיד חכם אדיר וגדול ומסור לקודש כל כך! והתפלל ולא נענה. ירד תלמידו לפני התיבה, לתלמיד קראו רבי עקיבה, ואמר את המילים הבאות: "אבינו מלכנו, אין לנו מלך אלא אתה". כשהוא פנה במילים האלה לריבונו של עולם, נתקדו השמים בעבים והתחיל לרדת מטר. ילדים מתוקים כשאנחנו פונים אל הקדוש ברוך הוא כאבא שבשמיים, כמו שפונים לאבא, הקדוש ברוך הוא שומע וזו המתנה המיוחדת, כי כשהילדים מתפללים לריבונו של עולם מעומק ליבם, הקדוש ברוך הוא לא יכול לסרב, התפילה הזאת לא יכולה לחזור ריקם.

